

Vårdsamverkan
Skaraborg

Slutrapport

Uppdrag koordinatör för samverkansgrupp barn och unga

Datum: 2024-09-09

Innehållsansvarig: Emmelie Alvarsson

E-post: emmelie.alvarsson@skaraborg.se

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund och uppdrag	4
Resultat	5
Vara ett stöd till den lokala Partssamverkan i genomförandet av deras uppdragshandling	5
Genomförande av utbildningstillfällen delregionalt och lokalt kring SIP och samverkanskompetens	5
Utöka samverkan i frågor kring tidiga insatser främst med utgångspunkt från SAMBU	6
Kartlägga och sammanställa befintliga föräldrastödjande insatser	6
Uppdraget	7
Bakgrund	7
Överenskommelse om psykisk hälsa och suicidprevention	7
Handlingsplan psykisk hälsa	7
Aktivitetsplan psykisk hälsa Skaraborg	8
Överenskommelse för barns och ungas hälsa	8
Anställning av koordinator för samverkansgrupp barn och unga	9
Organisation	9
Syfte och mål	10
Uppdragsbeskrivning för koordinatorfunktionen	10
Resultat	11
Vara ett stöd till den lokala Partssamverkan i genomförandet av deras uppdragshandling	11
Undersökning av Partssamverkans upplevelser av koordinators stöd	12
Implementering av överenskommelsen Samverkan för barns och ungas hälsa (ÖKen) samt ny SIP -riktlinje 2021-2022	15
Genomförda implementeringsinsatser för ÖKen samt reviderad SIP-riktlinje	15

Längre föreläsningar om ÖKen och ny SIP-riktlinje	15
Genomförande av utbildningstillfällen delregionalt och lokalt kring SIP och samverkanskompetens	16
Digitala grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens	17
Fysiska grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens	17
Fysiska fördjupningsutbildningar i SIP och samverkanskompetens	17
Utbildning på Högskolan i Skövde	18
Webbutbildningar i Lärportalen	18
Samordna arbetet med SIP i Skaraborg utifrån ett barn och unga perspektiv	19
SHVO – samordnad hälsa, vård och omsorg	19
Utöka samverkan i frågor kring tidiga insatser främst med utgångspunkt från SAMBU	20
Bakgrund och erfarenheter	20
Detta vill SAMBU åstadkomma	20
Har en utökning av SAMBU-team skett?	20
Kartlägga och sammanställa befintliga föräldrastödjande insatser	21
Kartläggning av befintliga föräldrastödsprogram	22
Övrigt	23
Konferenser	23
Nätverk	24
Referensgrupper	25
Referenslista	25

Sammanfattning

Bakgrund och uppdrag

Staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har sedan 2012 bedrivit ett gemensamt och långsiktigt arbete för att stärka och utveckla insatserna inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Inom ramen för det arbetet har staten årligen, genom överenskommelser med SKR, avsatt medel till kommuner och regioner i syfte att utveckla arbetet med att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid samt att skapa förutsättningar för en god och tillgänglig vård och omsorg för personer med psykisk ohälsa. Sedan oktober 2017 finns en gemensam handlingsplan för psykisk hälsa i Västra Götaland.

I delregional Vårdsamverkan Skaraborg pågår sedan flera år ett ambitiöst arbete inom ramen för handlingsplanen, som man kallar Aktivitetsplan Psykisk hälsa Skaraborg, och omfattar aktiviteter i fyra områden riktade mot de mål som finns i den regionala handlingsplanen. Medel tilldelades Vårdsamverkan Skaraborg under 2020 till arbete som ska fokusera på tidiga insatser, implementering av överenskommelsen Samverkan för barns och ungas hälsa tillsammans med ny SIP-riktlinje samt föräldraskapsstöd. Förslag om att anställa en koordinator som ska utföra arbetet, gavs från samverkansgrupp barn och unga till styrgrupp Vårdsamverkan som godkände förslaget.

Syftet med koordinators uppdrag är densamma som för Samverkansgrupp Barn och unga: *att nå en effektiv samverkan i frågor som berör flera parter*. Målet är att barn, unga och föräldrar skall uppleva hälso- vård- och omsorgsinsatser som en helhet, utan gränser.

Uppdragsbeskrivning för koordinatorfunktionen

- vara ett stöd till den lokala Partssamverkan i genomförandet av deras uppdragshandling
- hålla samman/bidra till implementering av överenskommelsen Samverkan för barns och ungas hälsa samt ny SIP-riktlinje
- genomföra utbildningstillfällen delregionalt och lokalt kring SIP och samverkanskompetens
- samordna arbetet med SIP i Skaraborg utifrån ett barn och unga perspektiv
- utöka samverkan i frågor kring tidiga insatser främst med utgångspunkt från SAMBU (SAMverkan Barn och Unga)
- kartlägga och sammanställa befintliga föräldrastödjande insatser

Resultat

Vara ett stöd till den lokala Partssamverkan i genomförandet av deras uppdragshandling

Partssamverkan för Barn och Unga följer den organisatoriska strukturen för Vårdsamverkan Skaraborg och sorterar under Samverkansgrupp Barn och Unga. Utifrån uppdragshandlingen för Samverkansgrupp Barn och Unga ska det inom varje kommun finnas en lokal samverkan som, nära invånarna, arbetar utifrån de lokala förutsättningarna. Arbetet riktar sig till barn och unga med behov av samordnade insatser från flera verksamheter för att de ska få goda utvecklingsmöjligheter och trygga uppväxtvillkor.

När koordinator tillträdde sin tjänst i oktober 2020 fanns det inte upprättade Partssamverkansgrupper i alla kommuner i Skaraborg. Dessutom fanns det en otydlig styrning och stora skillnader i hur aktörerna tog sig an lokal samverkan i flera av de grupperna som hade kommit i gång. Med processtöd från koordinatören i form av bollplank, hjälp att tolka och förstå uppdragshandling och vårdsamverkansstrukturen, hjälp att upprätta handlingsplaner och årshjul har alla femton kommuner i nuläget strukturerade partssamverkansgrupper bestående av medlemmar utefter aktuell uppdragshandling. Tretton av dessa kommuner är välfungerande med upprättade handlingsplaner och kan på ett organiserat och strukturerat sätt ta sig an samverkansfrågor.

Genomförande av utbildningstillfällen delregionalt och lokalt kring SIP och samverkanskompetens

Utbildningstillfällena har förberetts och genomförts tillsammans med SIP-och samverkanskoordinatören.

Digital grundutbildning i SIP-processen innebär utbildning i SIP processens olika steg och styrande lagar och riktlinjer.

Fördjupningsutbildningen innebär föreläsning och dialog kring SIP och samverkanskompetens och de utmaningar verksamheten upplever i det dagliga arbetet.

Fördjupning av SIP processen genom workshop med fallbeskrivning och praktisk genomgång av dokumentationsmallar.

Implementering av överenskommelsen Samverkan för barns och ungas hälsa (ÖKen) samt ny SIP-riktlinje 2021-2022

Genomförda implementeringsinsatser gällande ÖKen samt reviderad SIP-riktlinje har getts till ca: 400 personer.

Längre föreläsningar om öken och ny SIP-riktlinje har getts till ca: 325 personer.

Genomförande av utbildningstillfällen delregionalt och lokalt kring SIP och samverkanskompetens

Digitala grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens har getts till ca: 790 personer.

Fysiska grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens har getts till ca: 90 personer.

Fysiska fördjupningsutbildningar i SIP och samverkanskompetens har getts till ca: 400 personer.

Utöka samverkan i frågor kring tidiga insatser främst med utgångspunkt från SAMBU

SAMBU är ett samlingsbegrepp för satsningar på lokal verksamhetsnära samverkan för tidig upptäckt och samordnad nära vård och stöd för barn och unga med psykisk ohälsa.

Samverkan kan ske enligt olika modeller, men gemensamt är ett lokalt operativt arbete där vanligtvis skola, elevhälsa, primärvård och socialtjänst ingår.

När koordinatören tillträdde sin tjänst i oktober 2020 fanns det endast tre kommuner som hade SAMBU-team eller liknande arbete i Skaraborg. Ett konkret resultat är att det vid skrivandet av denna slutrapport finns uppstartade och aktiva team i elva kommuner och två ytterligare kommuner har tagit beslut om att starta upp.

Kartlägga och sammanställa befintliga föräldrastödjande insatser

Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter riktade till föräldrar som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn med syftet att främja barnets hälsa och utveckling.

Samverkansgrupp barn och unga i Skaraborg ser föräldraskapsstöd som ett prioriterat område att samverka kring. För att lyckas med detta är lokal samverkan oerhört viktig och Samverkansgruppen har gett Partssamverkansgrupperna ett tydligt uppdrag att utveckla det lokala föräldraskapsstödet.

Interaktiv karta över föräldrastödsprogram i Skaraborg

Koordinatören har tillsammans med processtöden hunnit genomföra två kartläggningar kring befintliga föräldrastödsprogram under uppdragsperioden. Förhoppning med dessa kartläggningar är att få till stånd en dialog ute i kommunerna kring det viktiga arbetet med målsättning att vi alla ska bli bättre inom området.

Resultatet av kartläggningarna presenteras i en interaktiv karta där beslutsfattare, medarbetare och medborgare på ett enkelt och pedagogiskt sätt kan se vilka föräldrastödsprogram som finns runtom i Skaraborg. Koordinatören har tagit fram kartan och haft som uppgift att hålla den uppdaterad.

[Föräldrastödsprogram \(skaraborg.se\)](https://www.skaraborg.se/foraldrastodsprogram)

Uppdraget

Bakgrund

Överenskommelse om psykisk hälsa och suicidprevention

Staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har sedan 2012 bedrivit ett gemensamt och långsiktigt arbete för att stärka och utveckla insatserna inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Inom ramen för det arbetet har staten årligen, genom överenskommelser med SKR, avsatt medel till kommuner och regioner i syfte att utveckla arbetet med att främja psykisk hälsa, förebygga psykisk ohälsa och suicid samt att skapa förutsättningar för en god och tillgänglig vård och omsorg för personer med psykisk ohälsa. Inom ramen för satsningarna har medel även tilldelats SKR i syfte att stödja kommuner och regioner i utvecklingsarbetet.

Psykisk ohälsa och suicid är allvarliga folkhälsoproblem som får stora konsekvenser för den enskilde, för anhöriga och närstående och för samhället i stort. Även om majoriteten av befolkningen i Sverige upplever ett gott psykiskt välbefinnande och är nöjda och tillfreds med livet, ökar den självskattade psykiska ohälsan. Det är idag vanligt med olika typer av lätta psykiska besvär som oro, stress och sömnbesvär, inte minst bland barn och unga. Parallellt med att den självskattade psykiska ohälsan har ökat över tid har det också blivit allt vanligare med psykiatriska diagnoser och läkemedelsbehandling med psykofarmaka, en ökning som framför allt gäller barn och unga vuxna.

För att åstadkomma en förbättring av insatserna inom området psykisk hälsa och suicidprevention krävs ett strategiskt, långsiktigt och tvärsektoriellt arbete som bygger på samordning och samverkan mellan flera olika aktörer på olika nivåer. Det är ett stort och komplext område med varierande behov av åtgärder.

Handlingsplan psykisk hälsa

Sedan oktober 2017 finns en gemensam handlingsplan för psykisk hälsa i Västra Götaland. Denna handlingsplan är gemensam för Västra Götalandsregionen, de 49 kommunerna via kommunalförbunden och VästKom samt Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa i Västra Götaland och Göteborg. Den gemensamma arenan är Vårdsamverkan regionalt, delregionalt och lokalt.

Uppdraget för delregional Vårdsamverkan är att realisera handlingsplanen utifrån delregionala strategier och prioriteringar. Handlingsplanen skapar en grund för att utveckla gemensamma insatser med tidig samordning och sömlösa vårdövergångar samt god samverkan.

Det finns fem fokusområden i handlingsplanen för barn och unga och dessa utgår från regeringens strategi för område psykisk hälsa.

De fem fokusområdena med tillhörande mål är:

1. Förebyggande och främjande arbete
 - 1.1. Föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt
 - 1.2. Alla elever ska lämna grund- och gymnasieskolan med godkända betyg
2. Tillgängliga tidiga insatser
 - 2.1. Barn och unga med psykisk ohälsa ska få rätt insatser i rätt tid
 - 2.2. Förebygga och uppmärksamma bruk av alkohol och narkotika bland unga
3. Enskildas delaktighet och rättigheter
 - 3.1. Barn och unga som har behov av samordnade insatser ska ha en SIP
 - 3.2. Brukarföreträdare ska vara delaktiga i utvecklingsarbetet
4. Utsatta grupper
 - 4.1. Ingen ska diskrimineras eller uppleva negativt bemötande i kontakterna med kommunerna och regionen
5. Ledning, styrning och organisation
 - 5.1. Nollvision om suicid i VGR

Aktivitetsplan psykisk hälsa Skaraborg

I delregional Vårdsamverkan Skaraborg pågår sedan flera år ett ambitiöst arbete inom ramen för Handlingsplan psykisk hälsa. Aktivitetsplan Psykisk hälsa, Skaraborg, har under flera år omfattat aktiviteter i fyra områden riktade mot de mål som finns i den regionala handlingsplanen.

- Barn/Unga
- Samsjuklighet
- Suicidprevention
- SIP/Samverkanskompetens

Varje delregionalt vårdsamverkansområde i Västra Götaland har sin organisation för arbetet och utformar insatser enligt egna behov och möjligheter. I Skaraborg sker arbetet genom att processtödsgruppen (samtliga processtöd inom Vårdsamverkan Skaraborg) tar fram förslag som sedan beslutas av Vårdsamverkans styrgrupp.

Överenskommelse för barns och ungas hälsa

Ett partsgemensamt arbete startade 2020 för att ta fram en överenskommelse om samverkan för barn och ungas bästa generellt men också med fokus på god vård för de som vårdas utanför det egna hemmet. Överenskommelsens syfte är att främja samverkan, samarbete och samordning mellan berörda verksamheter samt tydliggöra varje parts ansvar för olika insatser. Behov av stöd, vård och behandling för barn och unga ska fångas upp och tillgodoses.

Tidiga, samordnade, och vid behov, integrerade insatser ska motverka svåra och komplexa problem senare i livet. Inga barn eller ungdomar ska falla mellan stolarna.

Ett område som behöver uppmärksammas är insatser för att fånga psykisk ohälsa i ett tidigt skede. Även föräldrastödjande insatser, som redan ges i varierad utsträckning och inriktning runt om i länet, behöver utvecklas och förstärkas.

Anställning av koordinator för samverkansgrupp barn och unga

Medel tilldelades Vårdsamverkan Skaraborg under 2020 utifrån uppdragshandlingar från regional styrgrupp psykisk hälsa gällande barn och unga. Arbetet ska fokusera på tidiga insatser, implementering av överenskommelsen Samverkan för barns och ungas hälsa tillsammans med ny SIP-riktlinje samt föräldraskapsstöd. Resultatet följs upp inom handlingsplan psykisk hälsa barn och unga mål 1:1, 2:1 samt 3:1. Förslag om att anställa en koordinator, som ska utföra arbetet, gavs från samverkansgrupp barn och unga till styrgrupp Vårdsamverkan som godkände förslaget. Koordinatorns uppdrag har förlängts fram tills sista december 2024. Vissa mindre justeringar i uppdragsbeskrivningen gjordes i samband med förlängningen.

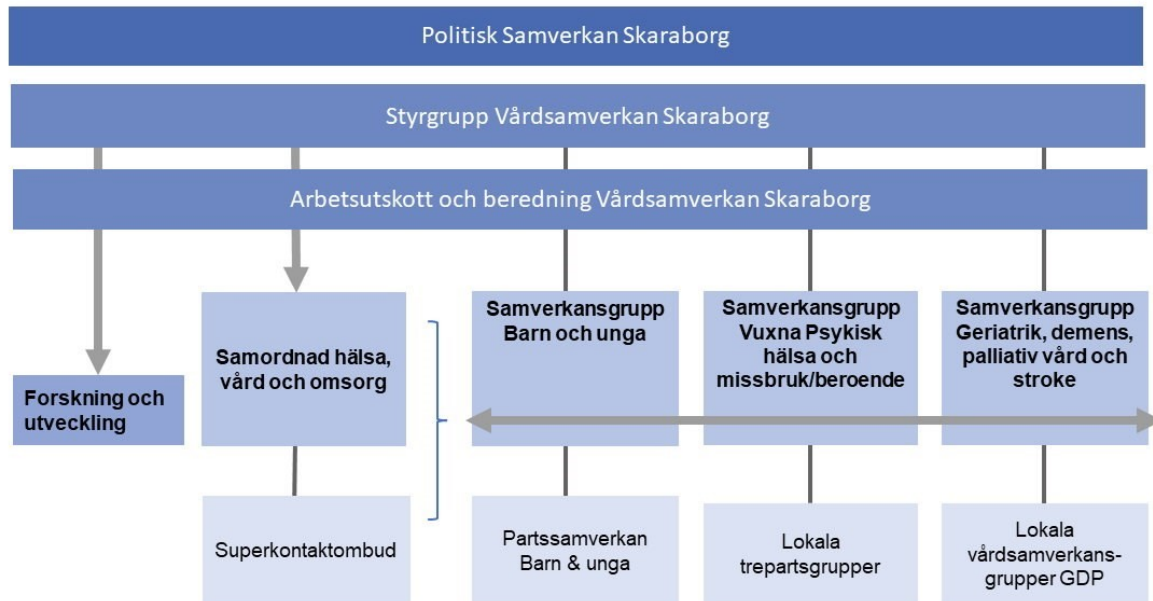
Organisation

När en person behöver insatser från både kommun och sjukvård har verksamheterna ett uppdrag att arbeta tillsammans och ge bästa möjliga vård, stöd och omsorg. Samverkan mellan VGR och länets kommuner ska utjämna skillnader i hälsa och den enskilde ska få god säker vård, stöd och omsorg. VVG, är den regionala ledningsstrukturen för samverkan mellan länets 49 kommuner och Västra Götalandsregionen. VVG upprättades den 1 januari 2017. Representanter i VVG utses från de befintliga delregionala vårdsamverkansgrupperna, VästKom samt Västra Götalandsregionens Koncernledning. Strukturerna och strategierna för samverkan mellan VGR och kommunerna sker i huvudsak delregionalt inom ramen för Vårdsamverkan.

Vårdsamverkan Skaraborg har i uppdrag att formera sig på ett sådant sätt att de stödjer syftet med deras gemensamma samverkansarbete, möter Skaraborgs geografiska och organisatoriska förutsättningar samt ytterst alltid arbetar för att den enskilde ska uppleva deras insatser som professionellt sammanhållna. Strukturen ska bygga på tydliga uppdragshandlingar utifrån syfte och målgrupper och hållas samman av styrgruppen. Det operativa arbetet för samverkan på delregional nivå utförs av processtöd och koordinatörer. Uppdrag, omfattning och resurssättning av dessa roller utgår från dialog och överenskommelse i styrgruppen.

Koordinatorns uppdrag hör hemma organisatoriskt i samverkansgrupp barn och unga och stödfunktionen samordnad hälsa vård och omsorg där regelbunden styrning och rapportering sker.

Organisation Vårdsamverkan Skaraborg

Syfte och mål

Syftet med koordinators uppdrag är densamma som för Samverkansgrupp Barn och unga: *att nå en effektiv samverkan i frågor som berör flera parter*. Målet är att barn, unga och föräldrar skall uppleva hälso- vård- och omsorgsinsatser som en helhet, utan gränser.

Uppdragsbeskrivning för koordinatorkfunktionen

- vara ett stöd till den lokala Partssamverkan i genomförandet av deras uppdragshandling
- hålla samman/bidra till implementering av överenskommelsen Samverkan för barns och ungas hälsa samt ny SIP-riktlinje
- genomföra utbildningstillfällen delregionalt och lokalt kring SIP och samverkanskompetens
- samordna arbetet med SIP i Skaraborg utifrån ett barn och unga perspektiv
- utöka samverkan i frågor kring tidiga insatser främst med utgångspunkt från SAMBU (SAMverkan Barn och Unga)
- kartlägga och sammanställa befintliga föräldrastödjande insatser

Resultat

Vara ett stöd till den lokala Partssamverkan i genomförandet av deras uppdragshandling

Partssamverkan för Barn och Unga följer den organisatoriska strukturen för Vårdsamverkan Skaraborg och sorterar under Samverkansgrupp Barn och Unga. Utifrån uppdragshandlingen för Samverkansgrupp barn och unga ska det inom varje kommun finnas en lokal samverkan som, nära invånarna, arbetar utifrån de lokala förutsättningarna. Arbetet riktar sig till barn och unga med behov av samordnade insatser från flera verksamheter för att de ska få goda utvecklingsmöjligheter och trygga uppväxtvillkor. Syftet är att nå en effektiv samverkan i frågor som berör flera parter. Målet är att barn, unga och föräldrar skall uppleva hälsa- vård- och omsorgsinsatser som en helhet, utan gränser.

När koordinator tillträdde sin tjänst i oktober 2020 fanns det inte upprättade Partssamverkansgrupper i alla kommuner i Skaraborg. Dessutom fanns det en otydlig styrning och stora skillnader i hur aktörerna tog sig an lokal samverkan i flera av de grupperna som hade kommit i gång. Det fanns inga gemensamma kontaktytor eller känsla av sammanhang för de olika grupperna. Kunskap om Vårdsamverkan, uppdragshandlingen och övriga styrdokument var låg och alldeles för många grupper präglades av osäkerhet och en känsla av att partsamverkan var slöseri med tid. Det var på många ställen strukturlöst och passivt.

Koordinatorns första prioritet blev att bistå i upprättandet av partssamverkansgrupper i de kommuner där detta ej fanns. Ett konkret resultat är att det i skrivande stund finns en aktiv partssamverkansgrupp i varje kommun i Skaraborg.

Nästa prioritet blev att informera om och processleda grupperna i att arbeta utefter aktuell uppdragshandling med en tydlig koppling till vårdsamverkanstrukturen som helhet. Även om det i flera kommuner redan fanns en aktiv, och även på vissa ställen välfungerande Partssamverkan, var grupperna präglade av enstaka eldsjälar och/eller en positiv historia av samverkansarbete snarare än en tydlig struktur och koppling till uppdraget i Vårdsamverkan. Med stöd av koordinatören i form av bollplank, hjälp att tolka och förstå uppdragshandling och vårdsamverkansstrukturen, hjälp att upprätta handlingsplaner och årshjul blev det en sömlös och lyckad övergång till ett mer strukturerat arbete. Ett konkret resultat är att alla femton kommuner har i nuläget en partssamverkansgrupp. Tretton av de femton kommunerna har dessutom välfungerande, strukturerade partssamverkansgrupper bestående av medlemmar och handlingsplaner utefter aktuell uppdragshandling. Två kommuner jobbar fortfarande med att på ett adekvat och strukturerat sätt regelbundet träffas och hantera samverkansfrågor utifrån uppdragshandlingen.

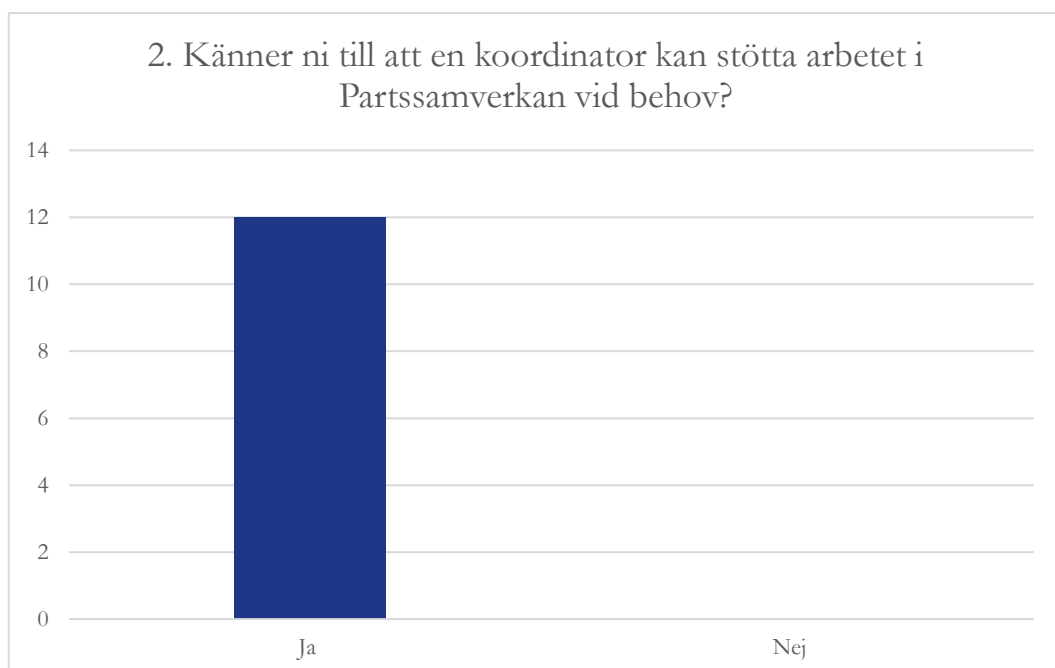
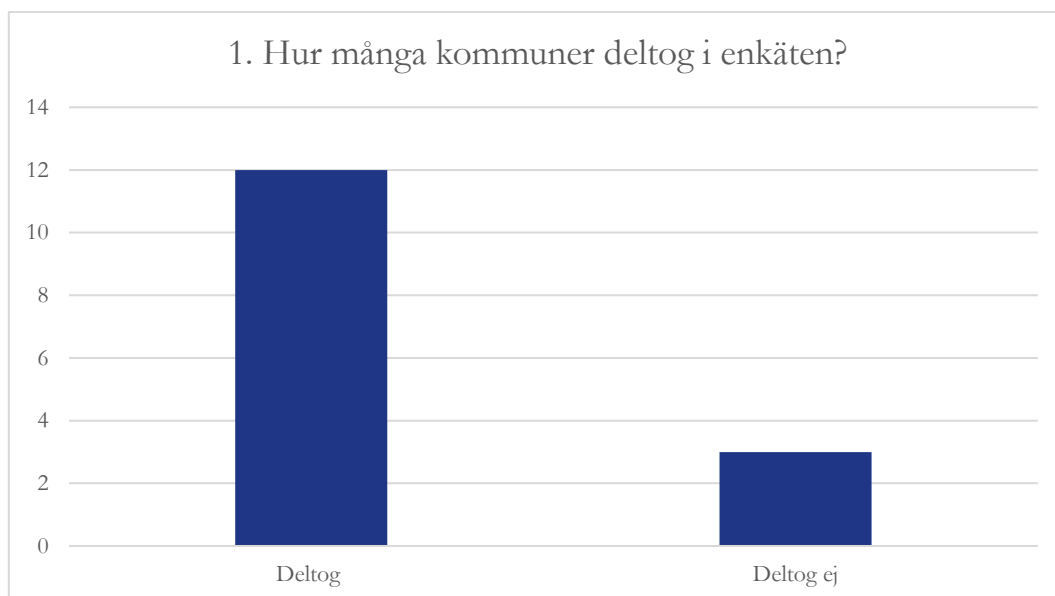
Ett ytterligare värdefullt verktyg för ett lyckat partsamverkansarbete har varit det nätverk koordinatören tillsammans med processtöden byggt upp. Alla sammankallande för en lokal Partssamverkan har tillgång till en gemensam teamsyta där det finns aktuella styrdokument

och uppdrag, processverktyg, goda exempel och en gemensam chatt för att lätt komma i kontakt med varandra, koordinators och processstöd.

En gång per termin träffas dessutom alla sammankallande tillsammans med koordinators och processstöd för att få diskutera och fyllas på med information kring aktuella uppdrag. Ett mycket uppskattat forum som ger känsla av sammanhang.

Undersökning av Partssamverkans upplevelser av koordinators stöd

Under mars 2024 fick alla partssamverkansgrupper svara på en enkät om hur de har upplevt stödet från koordinators kring den lokala Partssamverkan i genomförandet av deras uppdragshandling. Resultatet summeras nedan.

Följdfråga på fråga 3: Varför har ni inte tagit stöd?

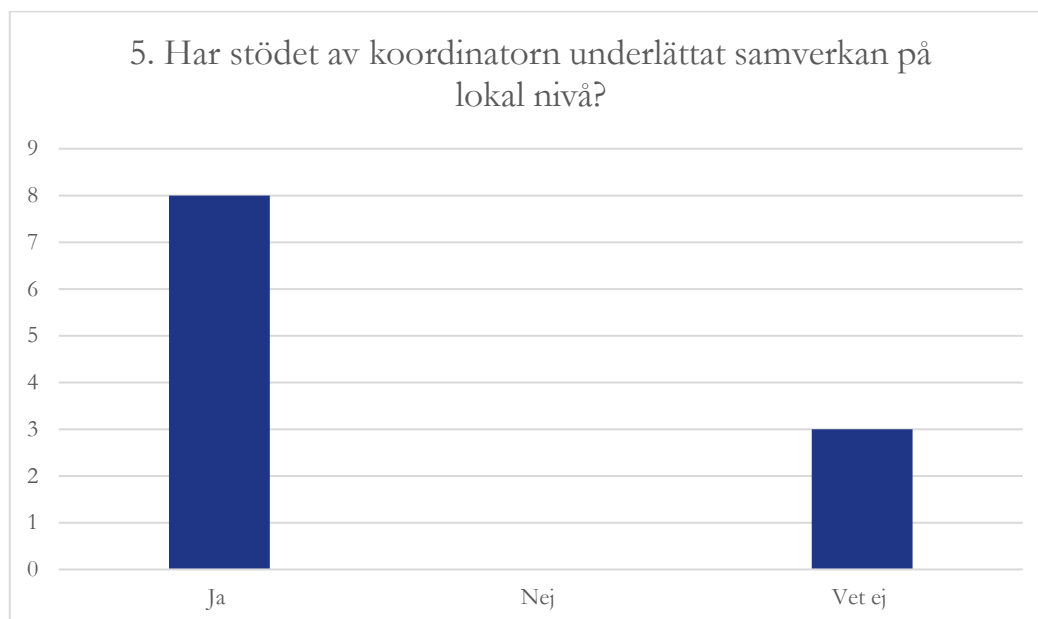
Svar: Vi har inte varit i behov av stöd eftersom vi arbetat upp ett fint samarbete mellan Närhälsan, Rehab, Bildningsförvaltning och Socialförvaltning. "Samverkan barn och unga " startade i vår kommun för åtta år sedan.

Följdfråga på fråga 4: På vilket sätt har stödet hjälpt er?

Svar:

- På många sätt. Koordinatorn har varit ett bollplank. Hjälpt till med planering, genomförande och uppföljning. Mycket bra och viktigt stöd!
- Koordinatorn har varit med på partssamverkansträffar och berättat om syftet med partsamverkan, samt uppdrag inom partsamverkan vid återkommande tillfällen. Koordinatorn har haft SIP-utbildningar på plats. Det är oklart om partsamverkan hade funnits om inte koordinatorn drivit på och varit delaktig i tider då den fungerade dåligt.
- Vi har fått en bättre förståelse för och struktur på arbetet.
- Koordinatorn har tydliggjort uppdraget. Stöttat vår lokala partsamverkan och stöttat sammankallande.
- Presenterat ny uppdragshandling och hjälpt till med uppstart av SAMBU.
- Vi har fått information om uppdragen och sammankallande har konsulterat koordinatorn flera gånger om olika frågor.
- Vi har fått stöd i utbildningsinsatser kring SIP och samverkanskompetens.
- Både genom att delta på möte för att klargöra delar av uppdraget, hållit i SIP utbildning, varit bollplank och svarat på frågor. Koordinatorn har varit en trygghet!
- Fått hjälp med att på ett bra sätt komma igång på riktigt med Partssamverkan Barn och Unga.
- Koordinatorn har varit med på partssamverkansmöten och informerat om hur vi kan samverka och vad vi kan göra tillsammans.

Reflektioner kring fortsatt behov av samordning

I linje med en rad olika utmaningar och omställningar som är aktuella i våra verksamheter, såsom God och nära vård, ny socialtjänstlag, Omställning Skaraborg med flera är alla överens om att god samverkan nära medborgaren är avgörande för att verksamheterna ska lyckas med sina respektive uppdrag. På nationell nivå lyfts ofta tidiga samordnade insatser och goda exempel såsom Kronobarnsmodellen, som har ett tydligt uppdrag och en anställd samordnare för arbetet.

För att vi ska lyckas med uppdraget att ge likvärdiga insatser i hela Skaraborg ser många ett behov av en samordnande funktion som kan ge fortsatt stöd till de lokala Partssamverkansgrupperna och jobba med samverkanskompetens på alla nivåer.

Implementering av överenskommelsen Samverkan för barns och ungas hälsa (ÖKen) samt ny SIP - riktlinje 2021-2022

Det bör tilläggas och belysas att även om implementeringsfasen avslutades 2022 har koordinatören fortsatt haft med ett avsnitt om ÖKen i alla utbildningar kring SIP (samordnad individuell plan) och samverkanskompetens när hon utbildat verksamheter som arbetar mot barn och unga.

Genomförda implementeringsinsatser för ÖKen samt reviderad SIP-riktlinje

- för Partssamverkan i alla kommuner i Skaraborg, ca: 120 st chefer
- för personal som arbetar med barn och unga i Tidaholms kommun, ca: 30 personer
- för nätverkslag som arbetar med SIP i Götene, Skara, Tidaholm, Skövde och Lidköping, ca: 25 personer
- på Skaraborgs Partssamverkanskonferens, ca: 135 deltagare
- på enhetsmöte Skaraborgs kommunalförbund, ca: 30 personer
- på barn- och unga-nätverket, Skaraborgs Kommunalförbund, ca: 15 chefer
- för Samverkansgrupp Barn och ung, Vårdsamverkan Skaraborg, ca: 15 chefer
- för SYV-nätverket, ca: 15 deltagare
- för skolledarnätverket, ca. 15 deltagare

Längre föreläsningar om ÖKen och ny SIP-riktlinje

- för verksamheter som jobbar med barn och unga lokalt i Vara, ca: 60 deltagare
- för samverkansprojekt ”För barns bästa” delregionalt, ca: 60 deltagare
- på partsamverkanskonferens i Mariestad, ca: 80 deltagare

- på superkontaktombudskonferens delregionalt, ca: 60 deltagare
- för SKIFO (ett samverkansarbete mellan skolan och Individ- och familjeomsorgen) i Gullspång. Ca: 10 personer deltog
- för elevhälsan i Hjo, ca: 20 deltagare
- för personal på naturbruksgymnasierna i Skaraborg, ca: 20 deltagare
- för BUSE-gruppen (barn- och ungdomssamordnare) i Töreboda, ca. 15 deltagare

Egna reflektioner kring utmaningar Koordinatorn sett i implementeringsprocessen av ÖKen

- Implementeringsarbetet var ett länsgemensamt arbete med en tillsatt projektledare på länsnivå som skulle leda och se över den delregionala nivån. Upplevelsen är dock att arbetet bitvis var bristfälligt. Hade man redan från början på länsnivå haft en tydligare implementeringsplan med tydligare styrning hade det delregionala arbetet troligtvis blivit bättre.
- Det är svårt att följa upp hur implementeringsarbetet fortsätter på verksamhetsnivå ute i kommunerna.
- Det har varit lågt intresse för ÖKen men desto större för SIP. Det blir en tonvikt på SIP på bekostad av ÖKen när dessa implementeras samtidigt.
- Det är många andra frågor som verksamheterna och Partssamverkan ska arbeta med så det finns en risk att ”trötta” ut chefer.
- Det var svårt, näst intill omöjligt, att nå ut till stora delar av vården under vaccinationsperioden (Covid).
- Utmaning att få ut informationen ända ut i verksamheterna, till personalen som möter individen.

Genomförande av utbildningstillfällen delregionalt och lokalt kring SIP och samverkanskompetens

Majoriteten av utbildningstillfällena har förberetts och genomförts tillsammans med SIP-och samverkanskoordinatorn. Digital grundutbildning i SIP-processen innebär utbildning i SIP-processens olika steg samt styrande lagar och riktlinjer. Utbildningen riktar sig till chefer och medarbetare som inte har någon eller endast liten erfarenhet av SIP-processen, exempelvis nyanställd eller nyutbildad. Erbjuds digitalt och fysiskt utefter behov.

Fördjupningsutbildningen innebär föreläsning och dialog kring SIP och samverkanskompetens och de utmaningar verksamheten upplever i det dagliga arbetet. Fördjupning av SIP-processen har genomförts genom workshop med fallbeskrivning och praktisk genomgång av dokumentationsmallar.

Utbildningarna har riktat sig till chefer och medarbetare som har grundkunskaper om och erfarenhet av arbete med SIP-processen och nu vill vidareutveckla sitt arbete med SIP. Utbildningen genomförs i lokala, gärna partsammansatta, grupper i respektive kommun. Fördjupningsutbildningarna genomförs fysiskt för att möjliggöra så mycket dialog och erfarenhetsutbyte som möjligt.

Vilken typ av utbildningsform som getts, har beslutats i dialog med verksamheterna utefter deras behov.

Digitala grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens

- Partsgemensamt vid sex tillfällen våren 2021, ca: 406 deltagare
- Partsgemensamt vid två tillfällen hösten 2021, ca: 100 deltagare
- Partsgemensamt vid två tillfällen våren 2022, ca: 50 deltagare
- Partsgemensamt vid två tillfällen hösten 2022, ca: 50 deltagare
- Partsgemensamt vid två tillfällen våren 2023, ca: 80 deltagare
- Partsgemensamt vid två tillfällen hösten 2023, ca: 40 deltagare
- BUP på SkaS, ca: 40 deltagare
- IFO + personliga ombud i Vara, ca: 30 deltagare

Fysiska grundutbildningar i SIP och samverkanskompetens

- AME Tidaholm, ca: 15 deltagare
- Nätverkslag i Skövde, Tidaholm, Skara och Lidköping, ca: 15 deltagare
- SAMBU-team i Hjo, ca: 10 deltagare
- Rektorer och ledning i sektor barn & utbildning i Skövde, ca: 50 deltagare

Fysiska fördjupningsutbildningar i SIP och samverkanskompetens

- Partsgemensamt i Grästorp, 5 deltagare
- Partsgemensamt i Falköping, 75 deltagare
- Partsgemensamt i Karlsborg, 18 deltagare
- Partsgemensamt i Vara, 24 deltagare
- Partsgemensamt i Lidköping, 10 deltagare
- Partsgemensamt i Essunga, 34 deltagare
- Partsgemensamt i Götene, 35 deltagare
- Partsgemensamt i Mariestad, 15 deltagare
- Partsgemensamt i Skara, 15 deltagare
- Partsgemensamt i Skövde, 50 deltagare

- Partsgemensamt i Tibro, 42 deltagare
- Partsgemensamt i Hjo, 9 deltagare
- Partsgemensamt i Töreboda, 10 deltagare
- AME Lidköping, ca: 20 deltagare
- BUSE Töreboda , ca: 15 deltagare
- HLT-team i Grästorps, ca: 10 deltagare
- AME Töreboda, ca: 15 deltagare

Utbildning på Högskolan i Skövde

Vid terminsstart vår och höst på Högskolan i Skövde håller Vårdsamverkan Skaraborg en föreläsning om omställningen till nära vård, samverkanskompetens och SIP-processen för de som går termin 5 på sjuksköterskeprogrammet. De senaste två åren har koordinatorsgruppen för samverkansgrupp barn och unga och SIP-och samverkanskoordinatorsgruppen hållit i dessa föreläsningar. Det är ca: 50 studenter som deltar vid varje tillfälle. De har även föreläst vid två tillfällen för blivande distriktsköterskor med inriktning mot barn och unga. Vid dessa tillfällen deltog ca: 90 studenter.

Webbutbildningar i Lärportalen

Under 2023 och 2024 har koordinatorsgruppen för samverkansgrupp barn och unga tillsammans med SIP-och samverkanskoordinatorsgruppen skapat två webbutbildningar i Lärportalen. Lärportalen är Västra Götalandsregionens digitala lärmiljö för kompetensutveckling och lärande. I Lärportalens utbudskatalog hittar man både nätbaserade och platsbundna utbildningar, kurser och program. Koordinatorerna har samarbetat med Learnways, ett företag som jobbar med digitala lösningar för lärande. Syftet med webbutbildningarna är att fortsätta utbilda chefer och medarbetare på ett enkelt, kontinuerligt och professionellt sätt i, och upprätthålla kunskaperna om, SIP och samverkanskompetensen i Skaraborg även om rollerna som koordinatorsgrupp inte finns kvar.

Webbutbildning SIP

Arbetet med SIP ska fortsätta stärkas och utvecklas på alla nivåer och vara en naturlig del i den nära vården och ett givet verktyg för ett personcentrerat förhållningssätt. För att klara detta arbete behöver våra verksamheters medarbetare kunna fortsätta utveckla sin kompetens och känna trygghet i sitt arbete.

Webbutbildning samverkanskompetens

Samverkanskompetens i Skaraborg är ett arbete som inleddes hösten 2018 och är en del av den regionala handlingsplanen för psykisk hälsa. Syftet är att göra samverkan självklart och tryggt för medarbetarna.

Samverkanskompetens behövs för att medarbetare ska kunna, på ett adekvat och professionellt sätt, samverka kring den enskilde individen.

Vi har ett "tillsammansarbete" att utföra och när vi går in i detta arbete behöver vi ha stöd av, och tillit till, varandra. När vi känner oss trygga i vår samverkan och med att arbeta som ett team över organisatoriska gränser kan vi tillsammans med den enskilde skapa och utforma den hjälp som individen behöver.

Samordna arbetet med SIP i Skaraborg utifrån ett barn och unga perspektiv

SHVO – samordnad hälsa, vård och omsorg

Samordnad Hälsa, Vård och Omsorg är en stödfunktion inom Vårdsamverkan Skaraborg med uppdrag att förvalta och vidareutveckla processer, styrdokument och IT-tjänster för samverkan vid in- och utskrivning, öppenvårdsprocessen, SIP och samverkansaspekterna kring Sammanhållen journalföring. Uppdraget innefattar alla åldrar, funktionsnivåer och målgrupper inom tidigare nämnda områden.

Sedan hösten 2021 har koordinatören för samverkansgrupp barn och unga ingått i SHVOs processtödsgroup med uppdrag att se på frågorna och uppdragshandlingen ur ett barn- och unga perspektiv.

Stöd till verksamheter

Koordinatören har under åren fungerat som ett bollplank för alla verksamheter som arbetar med barn och unga som huvudmålgrupp. Medarbetare och chefer har kunnat få stöd och hjälp i frågor som rör SIP-processen men också samverkanfrågor rent allmänt. Tillsammans med koordinatör för SIP och samverkanskompetens har också riktade föreläsningar och stöd skett till superkontaktombud med fokus på barn- och ungafrågor.

Superkontaktombud

Den största förändringen som har gjorts inom SHVOs struktur och som har gett bättre förutsättningar för verksamheter vars huvudmålgrupp är barn och unga att jobba med bl.a. SIP, är omstruktureringen av superkontaktombud. Koordinator har varit en viktig del i att denna omstrukturering skett. Tidigare var det inte aktuellt för t.ex skolan att ha superkontaktombud och ingå i något nätverk. Ett viktigt forum som nu alla, som jobbar med SIP har tillgång till om dom vill. Att vara Superkontaktombud inom forum SIP-process innebär att:

- Ha god kunskap om gemensamma styrdokument hålla sig uppdaterad om förändringar av dessa.
- Sprida information gällande styrdokument och mätningar till kontaktombud/medarbetare i den egna verksamheten.

— Delta i Forum SIP-process inom vårdsamverkansstrukturen.

Utöka samverkan i frågor kring tidiga insatser främst med utgångspunkt från SAMBU

SAMBU är ett samlingsbegrepp för satsningar på lokal verksamhetsnära samverkan för tidig upptäckt och samordnad nära vård och stöd för barn och unga med psykisk ohälsa. Samverkan kan ske enligt olika modeller, men gemensamt är ett lokalt operativt arbete där vanligtvis skola, elevhälsa, primärvård och socialtjänst ingår.

Bakgrund och erfarenheter

- Många barn och unga söker vård utifrån psykisk ohälsa.
- Både föräldrar och yrkesverksamma uppgger att det är svårt att veta var man ska vända sig för att få hjälp.
- Familjer vill att stödet samordnas istället för att de ska behöva gå till ett ställe i taget.
- Tydligare information om rätt väg in.
- Ökad kunskap om varandras uppdrag i verksamheter.
- Erfarenheter har visat att ökad kunskap om varandras verksamheter gör att verksamheter tar mer direkt kontakt med varandra för gemensamma möten eller konsultation.

Detta vill SAMBU åstadkomma

- Tidiga och samordnade insatser för barn och unga
- Underlätta för barn och föräldrar
- Tydligare information om vilken hjälp man kan få
- En enkel väg in
- Bättre samverkan mellan verksamheter som arbetar med barn och ungas hälsa, vård och omsorg

SAMBU vänder sig till alla som arbetar med samverkan för barn och unga, 0-20 år, i hela Skaraborg.

Har en utökning av SAMBU-team skett?

När koordinatören tillträdde sin tjänst i oktober 2020 fanns det endast tre kommuner som hade SAMBU-team i Skaraborg. Ett konkret resultat är att det vid skrivandet av denna slutrapport finns uppstartade och aktiva team i elva kommuner och två ytterligare kommuner har tagit beslut om att starta upp.

Egna reflektioner kring det goda resultatet

- Att lyckas få till lokal verksamhetsnära samverkan för tidig upptäckt på individnivå kräver en tydlig styrning och förankring i samverkan på chefsnivå. Att det nu finns en välfungerande och aktiv partssamverkansgrupp med en tydlig förankring till den delregionala nivån tror jag är en av framgångsfaktorerna till att så många fler kommuner nu är igång med sitt SAMBU-arbete.
- Samverkansgrupp barn och unga har i den aktuella uppdragshandlingen för partssamverkansgrupperna gett ett tydligare uppdrag. Nu står det att man ska ”utveckla lokal teambaserad samverkan så att tidiga . Vi har preciserat och lagt vikt vid teambaserad samverkan vilket har klargjort uppdraget.
- Att jag som koordinator har kunnat hjälpa de olika kommunerna komma i kontakt med varandra för att delge varandra goda exempel. Kommunerna som inte har kommit lika långt i sitt arbete har inte behövt uppfinna hjulet på nytt utan har kunnat ”glo och sno”. Mariestad har varit förebilder för många kommuner och de har varit otroligt generösa med att dela med sig av sina erfarenheter men också praktisk hjälp som att tillhandahålla blanketter och rutiner.

Kartlägga och sammanställa befintliga föräldrastödande insatser

Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter riktade till föräldrar som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn med syftet att främja barnets hälsa och utveckling. Det kan handla om att ge föräldrar kunskap om barnets utveckling, rättigheter och hälsa, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk.

Samverkansgrupp barn och unga i Skaraborg ser föräldraskapsstöd som ett prioriterat område att samverka kring. I handlingsplanen för Samverkansgruppen är föräldraskapsstöd ett fokusområde med två mål kopplade till sig:

- Trygga barn genom trygga föräldrar/vårdnadshavare.
- Tillgängligt föräldraskapsstöd oavsett geografi och ålder.

För att lyckas med detta är lokal samverkan oerhört viktig och samverkansgruppen har gett partssamverkansgrupperna ett tydligt uppdrag att utveckla det lokala föräldraskapsstödet. Att kunna erbjuda bra stöd till föräldrar runt om i Skaraborg handlar om att ge våra barn goda förutsättningar till en trygg uppväxt och utveckling. Koordinatorn har haft en central roll i att stötta den lokala Partssamverkan i detta arbete.

Kartläggning av befintliga föräldrastödsprogram

Föräldraskapsstöd kommer i många olika former och vi vet att mycket och bra stöd ges runtom i Skaraborg. Att fånga in allt gott arbete som görs för att stödja föräldrar i sitt föräldraskap är en alldeles för omfattande uppgift för en koordinatorfunktion. Koordinatorn har därför valt att lägga fokus på föräldraskapsstödsprogram då det är ett tydligt och strukturerat stöd.

Forskning visar dessutom att strukturerade föräldrastödsprogram kan vara effektiva för att främja ett positivt samspel i familjen och stärka föräldraförmågan. Samtidigt kan problem i form av konflikter och beteendeproblem hos barn minska. Föräldraskapsstödsprogram har dessutom visat sig vara lönsamma satsningar i hälsoekonomiska beräkningar.

Koordinatorn har hunnit genomföra två kartläggningar kring befintliga föräldrastödsprogram under uppdragsperioden. Förhoppning med dessa kartläggningar är att få till stånd en dialog ute i kommunerna kring det viktiga arbetet med målsättning att vi alla ska bli bättre inom området. Kartläggning med tillhörande rapport och uppdrag ska ge möjlighet till dialoger som i sin tur ska leda till att vi hittar målgrupper/områden/arenor som vi kanske inte når idag. Ur ett jämlikhets- och rättviseperspektiv bör vi lägga i en extra växel i vår samverkan för att se till att vi når ut till alla föräldrar och stärker deras föräldraförmåga. Vi behöver tänka och planera strategiskt över tid för att lyckas ge ett heltäckande föräldraskapsstöd i Skaraborg. Ta på oss samverkansglasögonen och fundera på hur vi tillsammans, på bästa sätt, ska nyttja gemensamma resurser för att nå fler.

Myndigheten för Familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) är en statlig kunskapsmyndighet. En del av deras uppdrag handlar om att sammanställa och tillgängliggöra kunskap för yrkesverksamma och beslutsfattare som arbetar med föräldraskapsstöd. För att lokala och regionala aktörer ska kunna göra informerade val kring vilken eller vilka program eller metoder som passar för deras målgrupper och i deras organisation har MFoF låtit genomföra en sammanställning av tillgängliga program och metoder i Sverige. Det är denna lista vi har valt att arbeta med i vår kartläggning i Skaraborg och koordinatorn har även haft kontakt och samverkat med MFoF under framtagandet av den interaktiva karta som skrivs om längre ner.

Rapport

Första kartläggningen skedde via en digital enkät som skickades ut till alla medlemmar i de lokala partssamverkanstrupperna och samordnare för varje familjecentral i Skaraborg. Enkäten skickades ut till 159 mottagare varav vi fick svar från 111 st, vilket ger en svarsfrekvens på ca: 70%. Resultatet presenterades i en rad rapporter. Dels gjordes en sammanställning för hela Skaraborg, dels fick varje kommun en egen sammanställning. Rapporterna skickades ut till de lokala partssamverkanstrupperna med tillhörande uppdrag att arbeta vidare med egna analyser och diskussioner utifrån resultaten. I framtagandet av rapporten har dialog förts med Camilla Pettersson, fil. Dr i Folkhälsovetenskap och affilierad forskare vid Örebro universitet och Karolinska institutet.

Rapporten låg till grund för ett fortsatt arbete med föräldraskapsstöd i den lokala samverkan. Den var en uppmuntran och ett stöd för de lokala partssamverkansgrupperna att skapa ett heltäckande och effektivt föräldraskapsstöd i sina kommuner.

[Rapport föräldrastödsprogram i Skaraborg \(2021\) \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Andra kartläggningen

Andra kartläggningen blev mindre omfattande med huvudsyfte att hålla den interaktiva kartan levande (läs mer om kartan nedan). Resultatet redovisades via ett bildspel för samverkansgrupp barn och unga och för sammankallande för partssamverkansgrupperna under våren 2024.

Interaktiv karta över föräldrastödsprogram i Skaraborg

Resultatet av kartläggningarna presenteras i en interaktiv karta där beslutsfattare, medarbetare och medborgare på ett enkelt och pedagogiskt sätt kan se vilka föräldrastödsprogram som finns runt om i Skaraborg. Man kan även få information om vad de olika programmen innehåller och vilken målgrupp de riktar sig till. Koordinatören har tagit fram kartan och haft som uppgift att hålla den uppdaterad. Kartan har blivit positivt uppmärksammas från flera olika regioner i Sverige och i samma stund som detta skrivs har MFoF tagit fram en egen interaktiv karta (Föräldraskapsstöd kartan) som gäller för hela Sverige. Vi är stolta över att vår satsning i Skaraborg går i linje med, ja faktiskt gått före, det nationella arbetet.

[Föräldrastödsprogram \(skaraborg.se\)](https://skaraborg.se)

Övrigt

Förutom de olika punkterna i uppdragshandlingen har koordinatören blivit involverad i övrigt arbete under uppdragstiden som redovisas nedan.

Konferenser

I alla nedan listade konferenser har koordinatören suttit med i de olika arrangörsgруппerna och hjälpt till med planering och genomförande.

Partssamverkanskonferens

Partssamverkanskonferensen arrangeras årligen av Samverkansgrupp Barn och unga tillsammans med Skaraborgs kommunalförbund, Folkhälsa och social hållbarhet i Skaraborg, Länsstyrelsen och Kunskapsnod Fullföljda studier. Konferensen riktar sig till medarbetare som samverkar kring barn och unga inom kommunal eller regional verksamhet via Partssamverkan och/eller i direkt verksamhet. Konferenserna har olika teman varje år men den röda tråden är vikten av samverkan.

SIP-konferens

En konferens för alla medarbetare som använder Samordnad individuell plan (SIP) vid samverkan kring enskilda personer i Skaraborg genomfördes. Deltagarna var personal från exempelvis socialtjänsten, hälso- och sjukvården och skolan/elevhälsa, arbetsmarknadsenhet, Habilitering och Hälsa med flera. Innehållet på konferensen var bland annat goda exempel, konsten att göra sig förstådd och redovisning av en brukarrevision. Arrangörer var gruppen Samordnad hälsa, vård och omsorg.

Anpassade måltider

En halvdagskonferens för personal, chefer och politiker i Skaraborg som jobbar med eller tar beslut som rör unga med behov av anpassningar i måltiderna inom förskola och skola. Skaraborgs 15 kommuner och SkaS har i en kraftsamling tagit fram en vägledning kring hur vården, skolor och förskolor i Skaraborg ska hantera unga med selektivt ätande och behov av anpassade måltider. Hur vi genom god samverkan, bra rutiner och uppföljning hjälper den målgruppen till högre måluppfyllelse och bättre välmående. Konferensen var en del i arbetet att sprida och implementera den vägledning som tagits fram men också för att öka deltagarnas kunskap inom området och inspirera till förändringar och förbättringar som behöver göras runtom i Skaraborg.

Nätverk

Koordinatorn har suttit med löpande under uppdragstiden i nedan listade nätverk.

Länsgemensamt SIP-nätverk

I detta nätverk ingår delregionala SIP-samordnare och kollegor med dylik funktion. Nätverket träffas en gång per termin och vi diskuterar SIP-relaterade frågor över de delregionala gränserna.

Skaraborgsföräldrar

Sedan 2017 har det funnits en samverkansgrupp i Skaraborg kring föräldraskapsstöd. Gruppen består av representanter från Länsstyrelsen, Skaraborgs kommunalförbund och Västra Götalandsregionen (Skaraborgsenheten, avdelning social hållbarhet). Gruppen har träffats regelbundet för dialog och gemensam omvärldsanalys med fokus på området föräldraskapsstöd. Gruppen vill också stötta varandras arbete och samverka där det är möjligt för att främja utveckling av föräldrastöd i Skaraborg.

Referensgrupper

Integrerat arbetssätt för personer med samsjuklighet

En förstudie genomfördes i Skaraborg hösten 2021. Syftet var att utforska om det finns behov av integrerade arbetssätt eller verksamheter i Skaraborg riktade till personer med samsjuklighet (psykisk ohälsa-missbruk/beroende). Förstudien visade att det finns behov och två verksamheter/arbetssätt föreslogs utredas ytterligare;

- Mini-Maria för målgruppen yngre med behov av samordning och
- Stark SIP/case manager för målgruppen yngre och vuxna med stora behov av samordning.

Den fördjupade studien om *Stark SIP/case manager för yngre och vuxna med stora behov av samordning* leddes av en grupp bestående av processledare inom Vårdsamverkan. Den partssammansatta arbetsgruppen skulle ta fram underlag och förslag till beslut om en gemensam metod för starka SIP:ar och case management. För att inhämta kunskap och ventilera frågan med ytterligare personer skapades en referensgrupp där koordinatör för samverkansgrupp barn och unga ingick.

Kommunal referensgrupp barnuppdraget

Barnuppdraget är ett politiskt uppdrag som tilldelades av hälso- och sjukvårdsstyrelsen i Västra Götalandsregionen 2017. En programgrupp och styrgrupp kopplades till Barnuppdraget med representanter från berörda verksamheter som möter barn och unga. En kommunal referensgrupp formades också då kommunala verksamheter samt skolhuvudmän är verksamheter med stor betydelse i barn och ungas liv. Uppdraget var att ta fram en plan för barn och ungas hälso- och sjukvård. Syftet innebar att tillskapa en god, sammanhållen hälso- och sjukvård för barn och unga i regionen.

Referenslista

- [Handlingsplan Psykisk hälsa i Västra Götaland 2018-2024 Förlängd och justerad 2022-12.pdf \(vgregion.se\)](#)
- [Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2024 \(skr.se\)](#)
- [Aktivitetsplan Psykisk hälsa Skaraborg 2023 \(version 4\).pdf \(vgregion.se\)](#)
- [Överenskommelse Samverkan för barns och ungas hälsa \(vgregion.se\)](#)
- [Rapport föräldrastödsprogram i Skaraborg \(2021\) \(vgregion.se\)](#)